

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Ruokatapahtuman konseptointi -case Hävikinkorjuujuhla

Alila, Elina

2017 Laurea

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Laurea-ammattikorkeakoulu

Ruokatapahtuman konseptointi -case Hävikinkorjuujuhla

Elina Alila
Matkailu- ja palveluliiketoiminta
Opinnäytetyö
Joulukuu, 2017

Alila, Elina

Ruokatapahtuman konseptointi - case Hävikinkorjuujuhla

Vuosi	2017	Sivumäärä	30
-------	------	-----------	----

Tässä toiminnallisessa opinnäytetyössä luodaan tilaajalle ruokatapahtumaan konsepti. Konsepti on tämän työn konkreettinen tuotos. Toimeksiantaja on Vantaan kuntapalveluiden asukastila Katrinebergin kartano. Katrinebergin kartano toimii Vantaan asukkaiden olohuoneena ja siellä järjestetään monenlaista kansalaistoimintaa. Konseptia tullaan käyttämään tilaajan ensimmäisessä yleisölle järjestetyssä ruokatapahtumassa. Tapahtuma järjestetään 14.9.2017 Katrinebergin kartanolla Vantaalla. Ruokatapahtuman on nimetty Hävikinkorjuujuhaksi.

Konseptin luominen tilaajalle auttaa järjestämään ruokatapahtumia järjestelmällisesti ja ammattimaisesti. Konsepti on toimintamalli, joka kuvaa tapahtumanjärjestämisen prosessina. Opinnäytetyön alussa kuvataan tapahtumanjärjestämiseen liittyvät keskeiset käsitteet ja tapahtuman järjestämisen prosessina. Prosessiin kuuluu kolme vaihetta suunnittelu-, toteutus- ja jälkivaihe.

Konsepti on luotu keräämällä aineistoa tulevan tapahtuman suunnittelukokouksissa. Aineistosta on kerätty keskeiset asiat konseptin luomiseen ja tukena on käytetty lähdekirjallisuutta. Lähdekirjallisuus käsittelee tapahtumien järjestämistä ja konseptointia.

Konseptin luomiseksi kokotapahtuma on kuvattu Blueprint- menetelmän avulla. Blueprint menetelmässä kuvataan tapahtuma asiakkaan näkökulmasta ja siinä näkyy niin asiakkaalle näkyvät toiminnot ja tekijät sekä kulisissa toimivat tekijät ja taustatoimet. Tämä on tukityökalu tilaajalle, jonka avulla kokonaisuus hahmottuu ja eriyhteistyökumppaneiden osuus nivoutuu yhteen.

Alila, Elina

The Concept of a Food Event - case Hävikinkorjuujuhla

Year	2017	Pages	30
------	------	-------	----

In this thesis, the concept of a food event is created for the client. The concept is the concrete output of this work. The client is Katrineberg Manor in Vantaa. The Katrineberg mansion is a living room of the residents of Vantaa and there is a wide range of civic activities. The concept will be used at the first public event organized by the client. The event will take place on the 14th of September 2017 at Katrineberg Manor in Vantaa. The food event has been named Hävikinkorjuujuhla.

Creating a concept helps the client to organize food events systematically and professionally. The concept is an operating model that describes the event organization as a process. At the beginning of this thesis work, the key concepts related to the event organization and the organization of the event are described. The process involves three stages: design, implementation and post-phases.

The material has been collected at the Hävikinkorjuujuhla event planning meetings. The essentials of the material have been gathered to create the concept, as well as source literature. The source book handles organizing events and concepting.

A Blueprint template has been created for the event. The Blueprint model describes the event from a client's point of view, showing the customer-visible features and event factors as well as the factors and backgrounds in the scenes. Blueprint is a subsidy tool for subscribers, enabling the whole event to evolve, and the roles of different partners are combined.

Keywords: Blueprint, concept, event organization

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Toimintaympäristö ja organisaatio	7
3	Tapahtuma käsitteenä ja prosessina	9
	3.1 Tapahtuma ja ruokatapahtuma.....	9
	3.2 Hävikkiruoka	10
	3.3 Tapahtuman suunnittelu prosessina	12
	3.4 Konsepti.....	16
4	Tapahtumakonseptin luominen - case Hävikinkorjuujuhla	17
	4.1 Suunnitteluvaihe	17
	4.2 Tapahtuman toteuttaminen ja jälkivaihe.....	22
5	Johtopäätökset	26
	Lähteet	27
	Kuviot..	29
	Liitteet.....	30

1 Johdanto

Tämä opinnäytetyö tavoitteena on luoda tilaajalle toimiva ruokatapahtumakonsepti. Konseptia käytetään hävikinkorjuujuhlan järjestämisessä. Tekijä osallistuu Vantaan kaupungin hankkeeseen, jossa suunnitellaan ja toteutetaan Katrinebergin kartanolla järjestettävä Hävikinkorjuujuhla 14.9.2017. Valmista konseptia voi toimeksiantaja käyttää tulevana vuosina samankaltaisten ruokatapahtumien järjestämiseen Katrinebergin kartanolla. Toinen tavoite on auttaa tilaajaa käytännönjärjestelyissä Hävikinkorjuujuhlassa.

Aihe opinnäytetyöhön löytyi Tikkurilan Laurean ONT-torilta. Vantaan kuntapalvelut etsivät opiskelijoita yhteistyöhön Katrinebergin kartanon kehittämiseen. Aiheeksi he tarjosivat viestintäsuunnitelman tekemistä, hyvinvointipäivän järjestämistä ja hävikinkorjuujuhlan organisointia. Tekijällä ei ole aiempaa kokemusta yhteistyöstä Vantaan kuntapalveluiden kanssa, mutta hävikinkorjuujuhlaan osallistuminen tuntui mielenkiintoiselta. Konseptin luominen tähän hankkeeseen on mielenkiintoista sekä ekologisen ajattelun että aiemmin hankitun osaamisen kannalta.

Katrinebergin kartanolla järjestettävä hävikinkorjuujuhla on ensimmäinen suuri Katrinebergin yleisötapahtuma. Juhla järjestetään 14.9.2017 klo 15.00-20.00. Tapahtuma järjestetään Katrinebergin kartanon, Katriinan sairaalan ja Yhteisen pöydän yhteishankkeena. Lisäksi tapahtumaa on järjestämässä ovat Kivistön ja Seutulän alueen muut toimijat sekä Laurea-ammattikorkeakoulu.

Tapahtuman tavoitteena on tehdä Katrinebergin kartanoa tunnetuksi alueella sekä tehdä tunnetuksi Yhteisen pöydän toimintaa Vantaalla. Yhteinen pöytä hyödyntää yhteistyökumppaneiden lahjoittamaa hävikkiruokaa ruoka-avun kautta sekä yhteisöllisissä ruokailutapahtumissa. Katrinebergin kartano on vastikään remontoitu Vantaan kaupungin yhdeksi asukastilaksi, jossa järjestetään monenlaista toimintaa alueen asukkaille. Tapahtuman viestinä on ekologisuus. Lisäksi halutaan tehdä asukastilaa tunnetuksi kuntalaisten olohuoneena ja osoittaa, että Vantaa huolehtii kuntalaisistaan.

Opinnäytetyön aihe on rajattu konseptin suunnitteluun. Tietoperusta keskittyy ruokatapahtuman konseptointiin ja järjestämiseen, konsepti visualisoidaan Blueprint-menetelmän avulla. Opinnäytetyössä käytetty tutkimuskirjallisuus käsittelee tapahtumajärjestämistä ja konseptointia. Tapahtumaa suunnitellaan yhteisissä kokouksissa ja näiden tapaamisten pöytäkirjat ovat lähdeaineistoa. Opinnäytetyössä ei oteta kantaa markkinointiin, viestintään tai tapahtuman budjetointiin, näistä projektinosista huolehtii tilaaja.

2 Toimintaympäristö ja organisaatio

Toimeksiantaja eli Katrinebergin kartano on toivonut ulkojuhlan järjestämistä, jossa tarjottava ruoka tulisi hävikkiterминаalista. Hävikkiterminaalista johtaa Yhteinen pöytä-hanke. Yhteinen pöytä toimittaa tarvittavat raaka-aineet juhlaan ja toimii suunnittelussa mukana. Hankkeessa mukana on myös Katriinan sairaala, joka lainaa osan keittiöstä tapahtuman ajaksi opiskelijoiden käyttöön. Tapahtumapaikkana on Katrinebergin kartano Vantaalla. Juhlaan odotetaan noin 350 kävijää. (Kokouspöytäkirja 7.2.2017)

Katrinebergin kartano sijaitsee Vantaalla luonnonkauniilla paikalla Katriinan sairaalan lähellä Helsinki-Vantaan lentokentän läheisyydessä. Nykyinen kartanorakennus on rakennettu 1800-luvun alkupuolella, tarkkaa rakennusvuotta ei tiedetä. Kartano on entinen rällsisäteri, joka tunnettiin aluksi nimellä Knapbacka. Kartanon nimi vaihtui Katrinebergiksi 1800-luvun alussa. Kartanon omistajat tunnetaan 1540-luvulta saakka. Kartanoa ympäröivät pellot ovat lähialueen vanhimpia, ja niitä on viljelty ainakin 1600-vuoden lopulta lähtien. Vuosina 1864-95 mailla toimi Königstedtin lasiruukki. Helsingin maalaiskunta osti kartanon vuonna 1949. Vuosina 1955-62 kartanossa toimi lastenkoti ja myöhemmin se toimi sairaalan henkilökunnan asuntolana ja vanhusten hoivakotina. (Kiilunen, Kartano esittely 11.1.2017.)

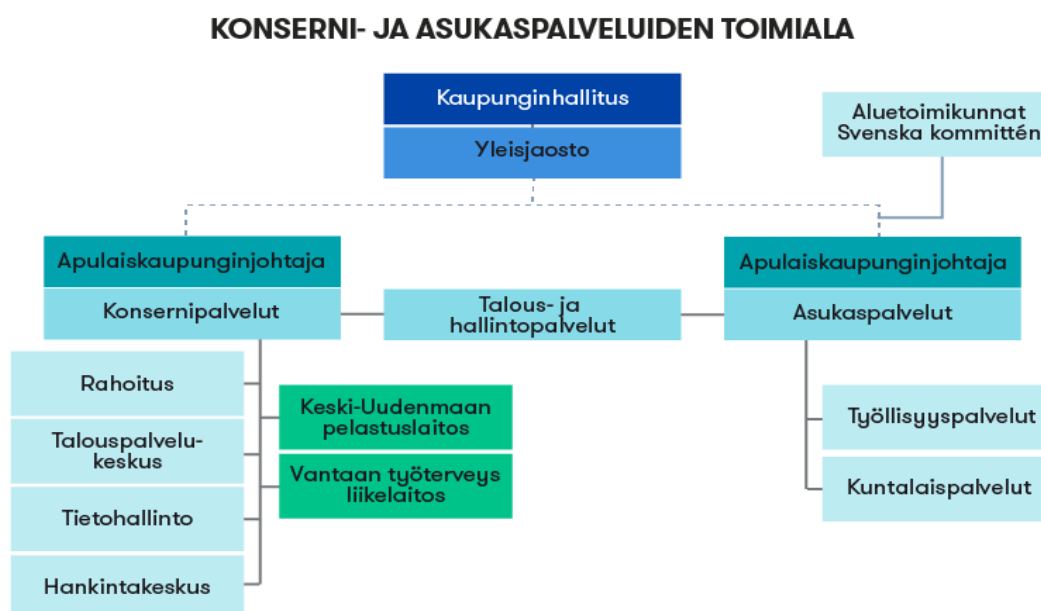

Kuvio 1 Katrinebergin kartano. (Vantaan kaupungin nettisivut. 12.1.2017.)

Vantaan kaupungin organisaatiossa asukastilat, kuten Katrineberg, kuuluvat Konserni- ja asukaspalveluiden toimialaan. Asukaspalvelut jaetaan kahteen osaan: kuntalaispalvelut ja työllisyyspalvelut. Kuntalaispalvelut huolehtivat asukastilojen ylläpitämisestä, kehittämisestä ja järjestötilojen hallinnoinnista. Vantaan kaupunki on määritellyt tavoitteeksi vuonna 2017 asukastilojen kehittämisen kansalaistoiminnan keskuksiksi. (Vantaan kaupungin talousarvio 2017.)

Asukaspalveluihin kuuluu myös Yhteinen pöytä, joka jakaa vuosittain 1,2milj. kiloa hävikkiruokaa asukkaiden hyväksi eri yhteistyökumppaneiden kautta. (Vantaan kaupungin talousarvio 2017.) Yhteinen pöytä on verkosto, johon kuuluu lahjoittavina osallistujina kauppiaita, elintarviketehtaita ja tukkuliikkeitä. Vastaanottavana tahona ovat asukastilat, paikallisia järjestöjä sekä Vantaan seurakunnat. Yhteinen pöytä -toimintamallissa hävikkiruoka, yhteisöllisyys ja kansalaistoiminta yhdistyvät laajassa verkostossa. Työtä hallinnoivat Vantaan seurakunnat ja Vantaan kaupunki. Vantaan kaupunki sijoitti varoja Hävikkiterminaalin rakentamiseen 2015 ja Vantaan seurakuntayhtymä toimii myös rahoittajana toiminnassa. (Kuisma, Tuomi & Lehtineva 2017, 30)

Seuraavassa kuviossa esitellään konserni- ja asukaspalveluiden organisaatiokuvaus.

Kuvio 2 Vantaan kaupungin konserni- ja asukaspalveluiden toimialan organisaatiokuvaus. (Vantaan kaupungin talousarvio 2017.)

Kuviossa 1 Katrinebergin kartano kuuluu kuntalaispalveluiden alle. Tätä johtaa asukaspalveluiden apulaiskaupunginjohtaja. Katrineberg on yksi Vantaan kaupungin asukastiloista. Muita asukastiloja ovat Kafnetti, Myyrinki ja Tuulikontti. Kaikki nämä asukastilat tarjoavat erilaista toimintaa ja tilaa kuntalaisten käyttöön. Asukaspalveluihin kuuluu myös erillisenä yksikkönä Yhteinen pöytä. (Vantaan kaupungin talousarvio 2017.)

Katriinan sairaala kuuluu Vantaan sairaalapalveluihin ja sairaalassa on 155 asiakaspaikkaa. Tällä hetkellä sairaala on osittain peruskorjauksessa ja osastot 1,3,5 sekä päiväsairaala toimivat väistötiloissa. Sairaalla on oma suurkeittiö, jonka tiloja käytetään juhlan järjestämisessä. (Sairaalapalvelut, viitattu 10.5.2017.)

3 Tapahtuma käsitteenä ja prosessina

Seuraavaksi esitellään opinnäyteyön kannalta keskeiset käsitteet ja tapahtuman järjestäminen prosessina. Käsitteet ovat tutkijan työkaluja. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2005,137.) Käsitteiden määrittely auttaa tutkijaa rajaamaan ja täsmentämään tutkittavaa aihetta. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2005, 143.) Opinnäytetyössä keskeisiä käsitteitä ovat tapahtuma ja sen alakäsite ruokatapahtuma. Pääkäsitteisiin kuuluvat myös hävikkiruoka, tapahtumanjärjestäminen prosessina ja konsepti.

3.1 Tapahtuma ja ruokatapahtuma

Suomessa järjestetään paljon tapahtumia, kuten kulttuuri-, taide-, musiikki- ja urheilutapahtumia. Tapahtumiin lasketaan myös kesämarkkinat ja erilaiset juhlat. (Kauhanen, Juurakko & Kauhanen 2002, 11-12.) Suomessa tapahtumia on järjestetty aina 1800-luvulta lähtien, jolloin ryhdyttiin järjestämään musiikkijuhlia. Tapahtumat järjestettiin pääsääntöisesti talkoilla ja vapaaehtoisvoimin. (Kauhanen & ym. 2002, 16.) Kauhanen & Ym. (2002, 18) jakavat tapahtumat yhdeksään kategoriaan. Nämä kategoriat ovat:

- 1) Kotiseutujuhlat
- 2) Musiikkijuhlat
- 3) Vuodenaikaanliittyvät juhlat
- 4) Markkinat
- 5) Uskonnolliset ja kirkolliset juhlat
- 6) Teatteritapahtumat
- 7) Yhteiskuntasävytteiset juhlat
- 9) Muut tapahtumat. (Kauhanen & ym. 2002, 18.)

Tapahtuman järjestäminen vaatii hyvää yhteistyötä. Tapahtuman tekemiseen tarvitaan erialojen osaajia ja heidän yhteistyön tulee olla sujuvaa. Tapahtuma onnistuessaan tuottaa iloa osallistujille, osallistujat viihtyvät ja tapahtuman tunnelma on ainutlaatuinen. (Vallo & Häyriinen 2016, 17.) Hyvä tapahtumaidea kantaa vuosien päähän (Kauhanen & ym. 2002, 12). Jokaisella tapahtumalla on oma teema, jonka tyyliä on hyvä noudattaa läpi tapahtuman (Allen 2009, 2-3). Tapahtumassa kohderyhmä on perusasia, kaikki toiminnot keskittyvät palvelemaan kohderyhmää mahdollisimman hyvin. (Allen 2009, 36.)

Tapahtuma voi sisältää ruokatarjoilua, ohjelmaa, luentoja ja osallistavia tehtäviä. Tapahtumia on monenlaisia ja ne voidaan jakaa kahteen tapahtumalajiin. Tapahtuma voi olla yritystapahtuma tai viihdetapahtuma. Tapahtuma voi sisältää viitteitä molemmista tapahtumalajista.

(Vallo & Häyrinen 2016, 59.) Catani (2017,22) kuvaa, että tapahtuma voi olla aistimuksellinen, hyödyllinen tai yhteisöllinen. Yhteisöllisessä tapahtumassa Catanin mukaan (2017, 23) korostuu keskinäinen vuorovaikutus osallistujien ja järjestäjien kesken.

Tapahtumien yksi alaluokka on ruokatapahtuma. Ruoka ja juoma voivat olla osa tapahtumaa, mutta myös sen ensisijainen asia tapahtumassa (Silvers 2012, 280). Silvers (2012, 281) esittää, että ruoka voi olla tapahtumassa erinlaisessa roolissa: ruoka tyydyttää nälkää, nostaa tehokkuutta, lisää tietoisuutta, parantaa imagoa, nostaa läsnäoloa ja ylläpitää sitä sekä rohkaisee vuorovaikutukseen. Allen (2009, 252) muistuttaa, että jokaisessa tapahtumassa, jossa tarjotaan ruokaa, tulee ottaa huomioon ruoka-allergiat ja erityisruokavaliot.

Tarjoilun luonne määräytyy tapahtuman osallistujien, luonteen, teeman ja ajankohdan sekä paikan mukaan. (Vallo & Häyrinen 2016, 182.) Ruokatapahtumassa keskeissä roolissa on ruuan tarjoilu. Menun suunnittelussa tulee ottaa huomioon kenelle ruoka tarjotaan, miksi, miten, missä ja milloin. Ruuan tulee olla tilaisuuteen sopivaa, teeman mukaista ja houkuttelevaa. (Silvers 2012, 281.) Tarjottavan ruuan määrä täytyy suunnitella etukäteen, tärkeä tapahtuman onnistumisen kannalta on, että ruoka riittää eikä lopu kesken. Tässä yhteydessä tulee myös päättää tarjotaanko ruokaa tapahtuman järjestäjille ja henkilökunnalle sekä selvittää paljonko heitä odotettujen osallistujien lisäksi on. (Allen 2009, 253.)

Kestävän kehityksen tapahtumassa tulee ottaa huomioon ettei ruokahävikkiä syntyisi ja kaikki materiaali, kuten astiat ja servetit ovat biohajoavia, näin minimoidaan ympäristön kuorimittaus. (Lampinen & Välikylä 2011, 12.)

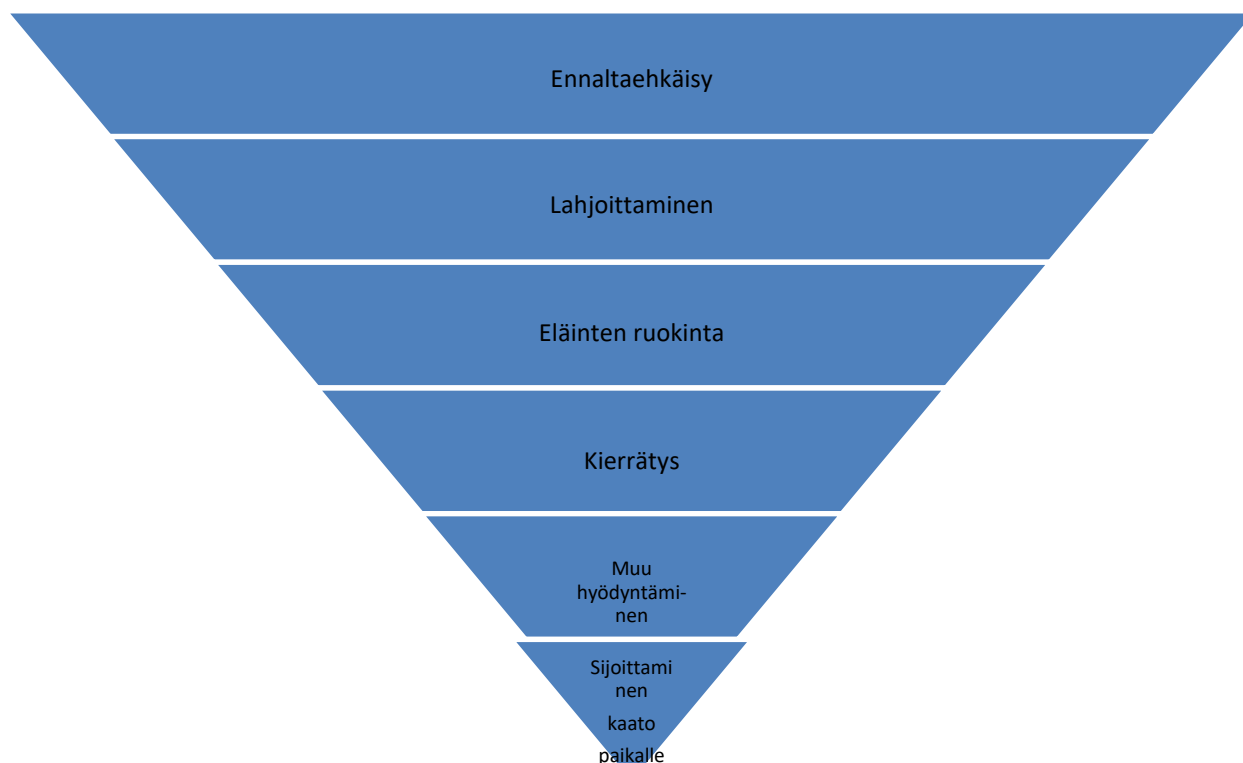
3.2 Hävikkiruoka

Ruokahävikki on haastava ongelma koko maailmassa. Ruuan tuottaminen rasittaa ilmakehää ja vaikuttaa ilmastonmuutokseen. Yhden ihmisen päivittäisen ruuan kasvattamiseen tarvitaan noin 3000 litraa vettä. Saamaan aikaan monissa maissa kärsitään vesipulasta. On laskettu, että syöntikelpoisesta sadosta (4600kcal/asukas/vrk) kuluu valmistus-, jakelu- ja jalostushävikkiin 800Kcal. Lisäksi hävikkiä syntyy jo maataloilla ja loppujen lopuksi jää 2000kcal jäljelle syötävää ruokaa. (Maailman tila 2011, 146.) Tämä kehitys on kestäväntöntä ja tähän ongelmaan on alettu etsimään ratkaisuja. Maataloilla muodostuvan hävikin lisäksi jo valmiista ruuasta ja ruuan raaka-aineista menee hävikkiin valtava määrä. Tarkkoja lukuja ei ole saatavilla, mutta useissa maissa tiedon keruuta on tehostettu ja hävikin syntymä pyritään estämään. YK:n ruoka ja maatalousorganisaation arvion mukaan maapallon nykyisestä tuotannosta 30-40% menee hukkaan. (Säilä 2017, 38) Ruokahävikin vähentäminen on yksi YK:n kestävänt kehityksen tavoitteita ja EU sekä Suomi ovat sitoutuneita tavoitteseen. (Vainikainen 2017, 32.)

Hävikkiruuan osuus Suomessa on 400 milj. kiloa vuodessa. Kaikesta tuotetusta ruuasta noin 15 % päätyy hävikkiin. (Kuisma, Tuomi & Lehtineva 2017, 30.) Ruokahävikki on monitahoinen ongelma, johon pyritään vaikuttamaan muuttamalla lainsäädäntöä. Suomessa yli sata kansanedustajaa on allekirjoittanut lakimuutosehdotuksen vuonna 2016, jossa yritykset ja julkiset tahot veloitettaisiin jakamaan hävikkiruokaa hyväntekeväisyyteen tai järjestämään hävikin jakelun itse. Parhaillaan on käynnissä selvitys millaisia kustannuksia laki aiheuttaisi lahjoittajille ja valvovalle viranomaiselle. Selvityksen odotetaan valmistuvan vuonna 2017. (Huttunen 2017, 7.)

Hävikkiruuan jakaminen hyväntekeväisyyteen on kasvussa. Hävikkiruuan ilmastokuormitus on suuri ja sen vähentäminen on ekologien teko. Hävikkiruoka on tavallista ruokaa, joka on syömäkelpoista. Se ei kuitenkaan enää kelpaa myytäväksi tai ei muuten mene kaupaksi, esimerkiksi ylikypsät banaanit. (Huttunen 2017, 6-7.)

Hävikinvähentämistä kuvataan mm. kolmiomallilla (Huttunen 2017, 7.)

Kuvio 3 Jätehierargia-malli. (Huttunen 2017,7)

Mallissa ylimpänä on suosituin tapa vähentää hävikkiä eli sen ennaltaehkäisy. Alinpana huonoin vaihtoehto ratkaista hävikki, ruuan päätyminen kaatopaikalle on ekologisesti kannattamatonta. (Huttunen 2017, 7.)

Vantaalla toimii Yhteinen pöytä-hanke, joka toimittaa ruoka-apua vähävaraisille vantaalaisille. Ruokatuotteet ovat yhteistyökumppaneilta saatua hävikkiruokaa. Hävikkiruoka on lähinnä peruselintarvikkeita, kuivat tuotteita, maitotuotteita, tuoreita ruoka raaka-aineita ja leipomotuotteita. Tällä hetkellä lahjoittajina toimii 15 kauppiasta mm. Caternet, HK, Fazer, Arla Foods, Gavriliesdes Foods ja Inex-SOK. Kaikkiaan Hävikkiterminaalissa käsitellään yli 30000 kiloa ruokaa viikoittain. Yhteinen pöytä -hankkeella on asianmukaiset tilat Hävikkiterminaalissa Hosan-alueella Vantaalla. Siellä sijaitsee käsittelytilat kuivat tuotteille ja kylmäsäilytystilat tuoretuotteille. Kuljetuksia varten on käytössä kylmäautot, joilla taataan elintarvikeeturvallisuuden yksi osa eli kylmäketjun katkeamattomuus. Elintarvikeeturvallisuutta noudatetaan tarkasti, jotta omavalvonnan määräykset täyttyvät. Ruoka-apua jaetaan yhteistyökumppaneiden kautta eri puolille Vantaata ja pääpaino on yhteisöllisessä toiminnassa sensijaan, että ruokaa jaetaisiin niinkutsutuista leipäjonoista. Verkosto järjestääkin yhteisöruokailuja ja toiminnan mahdollistaa suurelta osin vapaaehtoistoiminta. (Yhteinen pöytä, viitattu 15.3.2017)

3.3 Tapahtuman suunnittelu prosessina

Hyvin tehty tapahtumansuunnittelu säästää aikaa ja hyvän suunnittelun avulla saadaan paras mahdollinen lopputulos aikaan (Allen 2009, 37). Vallo & Häyrinen (2016, 125) erittelee tapahtuman prosessin kolme vaihetta: suunnitteluvaihe, toteutusvaihe ja jälkivaihe. Shone & Parry (2004, 83) esittelevät vastaavan jaottelun: organisoida ja valmistella tapahtuma, toteuttaa tapahtuma ja myydä sekä arvioida tapahtuma. Näistä prosessin osista suunnitteluvaihe on pisin ja aikaa vievin. Sen osuus on 75% koko tapahtumasta, toteutuksen osuus on 10% ja jälkivaiheen 15%. (Vallo & Häyrinen 2016, 189.)

Suunnitteluvaihe alkaa toimeksiantajan ja yhteistyökumppaneiden kontaktoitumisella ja toiveiden esittämisellä. Suunnitteluun mukaan kannattaa ottaa heti alkuvaiheessa kaikki, joiden työpanosta tarvitaan. (Vallo & Häyrinen 2016, 191.) Jos mahdollista, olisi suositeltavaa olisi ottaa kohderyhmä suunnitteluun mukaan. Tämä lisäisi yhteisöllisyyttä suunnitteluun. (Vallo & Häyrinen 2016, 192.)

Suunnittelu kannattaa jakaa osa-alueisiin ja valita vastuuhenkilöt joka alueelle (Share & Parry 2004, 166). Suunnitteluvaiheessa projekti käynnistetään, tarkistetaan resursointi, budjetti ja aikataulu. Shone & Parry (2004, 83) kuvaavat suunnitteluvaiheen seuraavalla tavalla:

Kuvio 4 Suunnittelu projektina. (Mukailtu Shone & Parry mallista 2004, 83.)

Suunnitteluvaiheen alussa mietitään mitä tapahtumalta halutaan ja pohditaan ideaa. Seuraavana tutkitaan toimintaympäristö ja kerätään tietoa tapahtuman järjestämiseksi. Seuraavana yksityiskohtainen suunnitelma jaetaan kolmeen osa-alueeseen eli taloussuunnitelma, käytännön suunnitelma ja markkinointisuunnitelma. Viimeinen vaihe on koko suunnitelman reflektointi. (Shone & Parry 2004, 83.)

Suunnittelua ja tapahtuman toteuttamista varten muodostetaan projektiryhmä. Allen (2009, 36) ehdottaa että yksi henkilö johtaa koko projektia ja kommunikointi eri projektin ryhmien kanssa käy tämän henkilön kautta. Yksi siis johtaa kokonaisuutta. (Allen 2009, 36.) Projektinjohtajalla on mandaatti tehdä päätöksiä ja ohjata suunnittelua. (Catani, 2017, 32.)

Tapahtumaan sisältyy sekä strategisia kysymyksiä että operatiivisia kysymyksiä. Näiden kysymysten yhteismalli tuottaa selkeän kuvan tapahtumalle. (Vallo & Häyrinen 2016, 121-128.) Kuviossa 3 esitetään osa-alueet, jotka on syytä huomioida tapahtumaa järjestettäessä.

Kuvio 5 Onnistuneen tapahtuman osa-alueet. (Mukailtu Vallo & Häyrinen mallista 2005, 128.)

Tapahtuman keskiössä ovat idea, teema ja tunnelma, joka halutaan tapahtumalla luoda. Tämän ympärille muodostuu koko tapahtuma. Tärkeää on heti suunnittelun alussa pohtia miksi tapahtuma järjestetään ja mikä sen viesti on, kenelle tapahtuma järjestetään ja mitkä ovat lähtökohdat. Tapahtumasisältö ja ohjelma tulee suunnitella teemaan ja kohderyhmään sopivaksi. Vastuuhenkilöt määritellään itse prosessia varten ja he huolehtivat prosessin etenemisestä. (Vallo & Häyrinen 2005, 121-126.) Myös Kauhanen & ym. (2002, 35) esittävät teoksessaan tärkeitä seikat, joihin tulee vastata, jotta ideasta tulisi projekti. Nämä seikat ovat: miksi, mitä, missä, milloin, kenelle, miten ja mielikuva tapahtumasta. Jotta tapahtumasta saadaan laadukas, sen sisältö tulee olla tarkkaan rajattu ja selkeä. (Catani 2017, 22.)

Toteutusvaiheessa tapahtuman onnistuminen vaatii yhteistyön sujumista. Toteutuksessa voidaan erottaa kolme vaihetta: rakentaminen, tapahtuma itse ja purkaminen. (Vallo & Häyrinen, 2016, 198.) Rakennusvaiheessa pystytetään tapahtuman kulissit ja somistus. Rakentamisen järjestys tulee suunnitella etukäteen. Rakentaminen on aikaa vievä vaihe ja siihen tulee varata riittävästi aikaa, sekä varautua mahdollisiin yllätyksiin. Suuret rakenteet pystytetään ensin ja sitten somistus. (Vallo & Häyrinen 2016, 199.) Catanin (2017,77) projektijohdon kannattaa aina olla paikalla rakentamisvaiheessa. Vaikka suunnitelmat ja ohjeistukset olisi tehty huolella tarvitaan yleensä aina tarkennuksia tai jopa muutoksia rakenteisiin tai niiden sijoituspaikkoihin. (Catani 2017,77.)

Palvelupolku on osa toteutusta, se kuvaa kuinka tapahtuma etenee kronologisesti ensimmäisen kävijän saapumisesta aina poistumiseen saakka. Palvelupolkua olisi hyvä testata ennen tapahtuman alkua. (Vallo & Häyrinen 2016, 200.) Kenraaliharjoitus pidetään tavallisesti muutama tunti ennen tapahtuman alkua tai kun kulissit on pystytetty. Siinä testataan äänentoisto, mahdolliset muut sähkölaitteet, ohjelma ja muut keskeiset tekijät tapahtumassa. (Vallo & Häyrinen 2016, 201.) Toteutusvaiheessa asetetaan esille tarvittavat opasteet liikenteelle ja tapahtuma-alueella liikkumiselle, opasteiden tulee olla selkeitä ja hyvin näkyvillä. Esimerkiksi käytettävissä olevat parkkipaikat tulee merkitä näkyvästi. (Vallo & Häyrinen 2016, 211.)

Turvallisuus on osa tapahtumaa. Tapahtuman järjestäjä vastaa turvallisuudesta, huolehtii tarvittavat ensisammutusvälineet, ensihoidon ja varmistaa poistumistiet. Yleisötapahtumassa johon odotetaan yli 200 kävijää tulee olla turvallisuussuunnitelma. Turvallisuussuunnitelmassa kartoitetaan mahdolliset riskitekijät, esimerkiksi avotulenkäyttö. (Vallo & Häyrinen 2016, 217.)

Terveysviranomaisille tehdään ruokatapahtumasta omavalvontasuunnitelma ja ilmoitus tapahtuman järjestämisestä. Omavalvontasuunnitelmalle on olemassa omat määreet jotka täytyy täyttää. Poliisille pitää tehdä ilmoitus yleisötilaisuuden järjestämisestä. (Vallo & Häyrinen 2016, 219.) Eri lupien ja ilmoitusten hankkimista varten löytyy tavallisesti tietoa kaupunkien verkkosivuilta. (Catani 2017,57.)

Viimeinen tapahtumanjärjestämisprosessin vaihe on jälkivaihe. Jälkivaiheessa rakenteet ja somisteet puretaan, alue siivotaan ja kerätään palaute. Palautetta kerätään heti tapahtuman päättymisen yhteydessä ja se kannattaa dokumentoida. Palautetta kerätään järjestäjiltä, yhteistyökumppaneilta ja osallistujilta. Se analysoidaan ja pohditaan mitä opittiin ja mitä uutta oivallettiin Jos jossakin asiassa epäonnistuttiin, pohditaan miten vastaava epäonnistuminen voidaan myöhemmin välttää. Positiiviset palautteet kannattaa dokumentoida, jotta muistissa olisi mikä tuotti erityisesti iloa osallistujille. (Vallo & Häyrinen 2016, 224-225.) Palaute voidaan kerätä kirjallisesti paikanpäällä, myöhemmin palautettavalla lomakkeella, mobiilisovelluksella, sähköpostitse, puhelimitse tai internetissä. Jotta palautetta saataisiin, kannattaa vastaaminen tehdä helpoksi ja kysymykset selkeiksi sekä tarkoituksenmukaisiksi. Lomakeen tulee olla ulkonäöltään selkeä, vastaajille on kerrottava kauanko vastaaminen vie aikaa. Lisäksi on korostettava, että palaute on tärkeää tietoa tapahtuman järjestäjille ja selvitettävä, miten kerättyä tietoa on arkoitus hyödeyntää. (Vallo & Häyrinen 2016, 226.) Palautteen analysointia varten voidaan järjestää erillinen lopetuspalaveri pian tapahtuman jälkeen. (Vallo & Häyrinen 2016, 227-229.) Jälkivaiheessa

välitetään kiitokset osallistujille ja tekijöille. Kiitokset voidaan esittää osallistujille myös somen välityksellä. (Vallo & Häyrinen 2016, 220-221.)

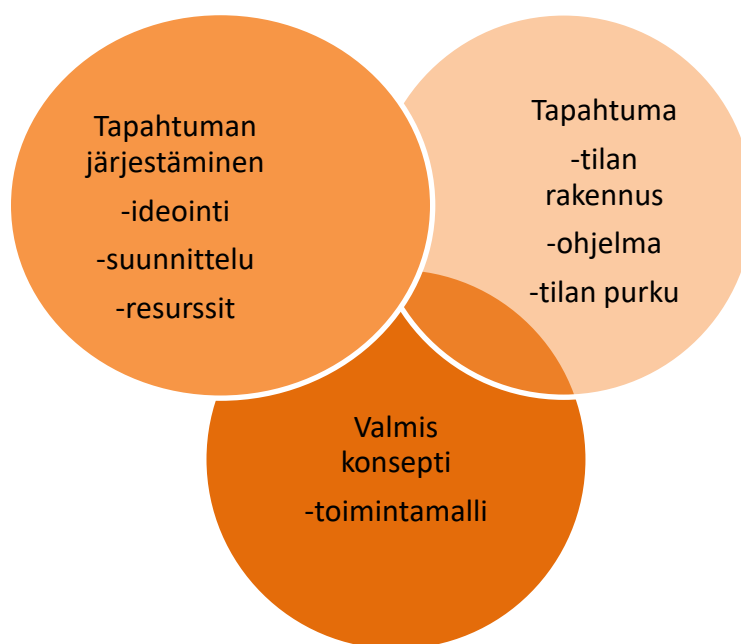
Pian tapahtuman jälkeen on hyvä tehdä yhteenveto tapahtumasta ja pitää palautepalaveri. Palaverissa käydään läpi niin kävijöiden kuin järjestäjien antama palaute. Palaverista on hyvä tehdä vähintäänkin muistio. Palaverissa käydään rakentavassa hengessä läpi onnistumiset ja epäonnistumiset, virheistä oppii aina parhaiten mutta niiden käsittely tulee olla ammattitaitoista. (Vallo & Häyrinen 2016, 229.) Kauhanen & ym. (2002, 126) ehdottaa, että lopuksi kirjoitetaan loppuraportti. Raportissa tulisi käsitellä miten tavoitteet saavutettiin, miten aikatauluissa onnistuttiin, miten tapahtuman budjetti toimi, miten projektiorganisaatio toimi, mitä ongelmia tapahtumassa havaittiin sekä tapahtuman yleisarvionti ja muut selvitykset. Raportin tarkoituksena on arvioida esitettyjen tavoitteiden onnistumista. (Kauhanen & ym. 2002, 126-127.)

3.4 Konsepti

Tapahtuma konseptilla tarkoitetaan ideaa, mallia, asiaa tai teemaa, jonka ympärille tapahtuma järjestetään. Hyvä konsepti on yksinkertainen ja ajaton. (Vallo & Häyrinen 2016, 65.) Kuitenkin konsepti voi elää ajassa ja kehittyä eteenpäin. Näin hyvästä konseptista on hyötyä toimeksiantajalle pitkällä ajanjaksolla. (Vallo & Häyrinen 2016, 66.)

Konsepti rakennetaan sen mukaan mitä asiakas tarvitsee, ei mitä hän haluaa. Näillä kahdella on selkeä ero ja tarve on aina tärkeimmässä asemassa. Konseptin tekijä on perillä kaikista osa-alueista, jotka konseptissa on syytä ottaa huomioon pystyäkseen rakentamaan eheän kokonaisuuden. Tarkka konseptointi ei merkitse luovuudesta luopumista, vaan sisällön määrittely sekä rajaaminen on luovuuden mahdollistamista. (Tonder 2013, 82.)

Konseptin luomisessa voidaan erottaa prosessin vaiheet: suunnitteluvaihe, toteutusvaihe ja jälkivaihe (Miettinen 2011, 108.) Osittain tapahtuman järjestäminen ja konseptointi menevät limittäin ja päällekkäin. Konsepti on siis kirkastunut kuva tapahtuman järjestämisen prosessista. Lisäksi prosessiin kuuluu soveltaminen ja jatkokehittäminen. (Miettinen 2011, 108.)

Kuvio 6 Konsepti ja tapahtumajärjestämisen sekä tapahtuman suhde toisiinsa.

Tässä opinnäytetyössä tekijä on mukana suunnitteluprosessissa ja se on tärkeä osa aineiston keräämistä. Toisaalta itse tapahtuma on valmis tuotos suunnitteluvaiheesta ja sen onnistuminen on tärkeää. Konseptimalli on tämän opinnäytetyön varsinainen tulos, joka luovutetaan tiilajalle. Kuitenkin itse juhlan suunnittelu, toteutus ja jälkivaihe ovat suurin työ tässä opinnäytetyössä.

Sammallahden (2009,79) mukaan konsepti on eräänlainen kuvaus toimintatavoista ja brändistä. Konseptin tehtävänä on antaa tarvittavia toimintaohjeita, joiden avulla voidaan muun muassa tarkkailla laatua. (Sammallahti 2009,79) Palvelun osien ketju on Sammallahden määrittelyn mukaan prosessi. Tapahtumassa prosessi muodostaa palvelukokonaisuuden. Yksi tärkeä osa prosessia on palvelukokemuksen syntyminen. (Sammallahti 2009, 89.) Tässä projektissa olennaisia ovat miljö, palvelutapa ja sujuvuus. Tapahtuman konseptointi nivoo ero tapahtuman osat yhteen ja näin toimijoiden välinen vuorovaikutus helpottuu. (Sammallahti 2009, 130.)

4 Tapahtumakonseptin luominen - case Hävikinkorjuujuhla

4.1 Suunnitteluvaihe

Aineistoa kerättiin kaikissa yhteistyökokouksissa, joissa suunniteltiin tapahtumaa. Pöytäkirjoista kerättiin keskeiset asiat konseptin sekä Blueprint-mallin sisällöksi. Dokumenttien käyttö aineistona kuuluu laadullisen tutkimuksen piiriin. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2005, 206.)

Osa pöytäkirjoista on opinnäytetyön tekijän kokoamat ja ne on hyväksytetty muilla kokoukseen osallistujilla. Pöytäkirjoista yhdet kappaleet ovat opinnäytetyön tekijän hallussa. Opinnäytetyöntekijä oli läsnä kaikissa kokouksissa, lukuunottamatta askartelutiimin kokouksia. Kokoukset on kuvattu aikajärjestyksessä kuvioon 7.

Kuvio 7 Tapahtuman suunnittelu-, toteutus- ja kehittämiskokoukset aikajanalla.

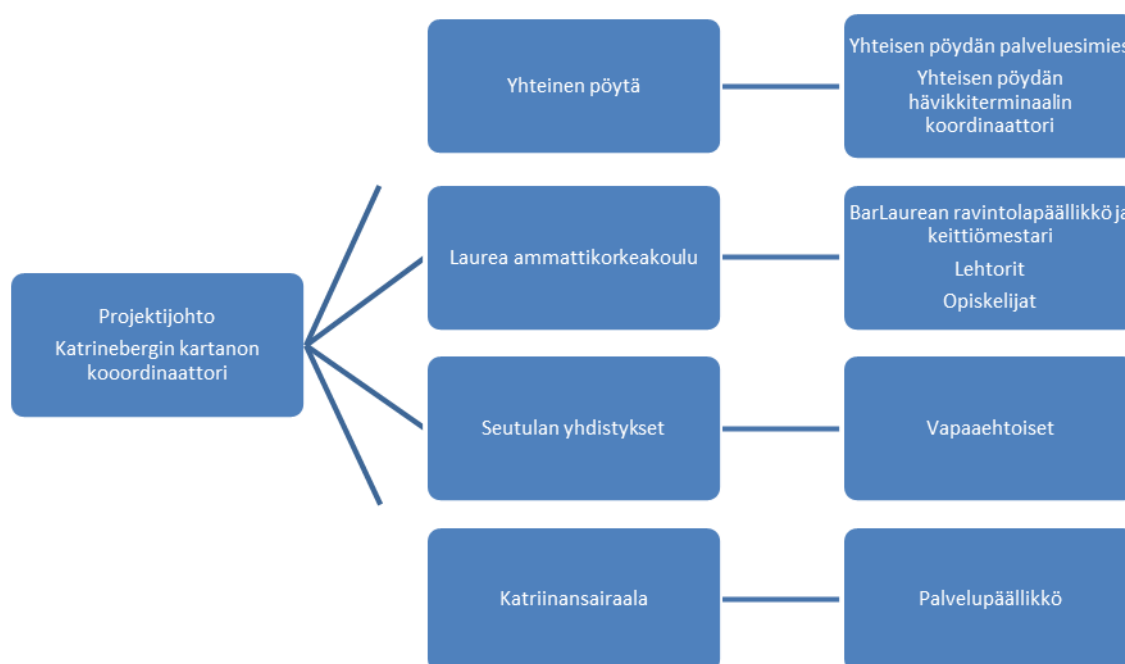
Suunnittelu on hyvä aloittaa riittävän aikaisin ja mieluusti siihen kannattaa käyttää monta kuukautta. Tämä projekti aloitettiin tammikuussa, konseptin tavoitteellinen valmistuminen on toukokuussa ja koko tapahtuman toteutus syyskuussa. Kesänaikana tapahtuman ruuanvalmistuksen ja esillelaiton käytännön toteutussuunnitelma valmistuu toisen Laurea ammattikorkeakoulun opiskelijan tekemänä. (Kokouspöytäkirja 2.3.2017.)

Tapahtuman suunnittelu alkoi Katrinebergin kartanon, Yhteisen pöydän ja Katriinan sairaalan yhteisenä hankkeena. Mukaan tuli Laurea-ammattikorkeakoulu, sillä haluttiin, että tapahtuman ruuan valmistus ja tarjoilu tehdään opiskelijayhteistyönä. Hävikinkorjuujuhla oli yksi hankeista, jotka toteutetaan yhteistyössä Laurea ammattikorkeakoulun kanssa. Muita hankkeita oli hyvinvointipäivän järjestäminen Katrinebergin kartanolla, kotieläinpihan rakentaminen ja markkinointisuunnitelmateko Katrinebergin kartanolle. Hankeet esiteltiin ja käytiin läpi opiskelijoiden osuudet hankkeissa 16.12 Vantaan kuntapalveluiden tiloissa Tikkurilassa. Mukana kokouksessa hankkeiden vetäjät Vantaan kuntapalveluista ja Laurea ammattikorkeakoulun edustajat. (Kokouspöytäkirja 16.12.2016)

Vallo & Häyrinen (2005,128) kuvaavat onnistuneen tapahtuman osa-alueet. Osa-alueet ovat miksi, millainen, kenelle, kuka, mitä ja miten, tapahtuman järjestämisen keskiössä ovat idea ja teema. (Vallo & Häyrinen 2005, 128.) Ennenkuin hanke varsinaisesti alkoi, oli yhteyskoordinaattori päättänyt, että järjestetään Hävikinkorjuujuhla syksyllä 2017. Juhla kuuluisi yhtenä tapahtumana Suomi 100-vuotta Syödään Yhdessä ruokatapahtumiin, joita Vantaalla järjestetään useita. Kohderyhmäksi tapahtumaan oli valittu alueen asukkaista erityisesti lapsiperheet sekä Katriinan sairaalan potilaat. Suunnittelukokouksessa arvioitiin, että mahdollisesti paikalle saapuu noin 300-350 kävijää. Tapahtumapaikaksi oli valittu Katrinebergin kartanon pihamaa. Kokotapahtuman viestinä on ekologisuus. Lisäksi haluttiin tehdä asukastilaa tunnetuksi kuntalaisten olohuoneena ja osoittaa, että Vantaa huolehtii kuntalaisistaan. (Kokouspöytäkirja 7.2.2017.)

Tapahtuma on siis yhteisöllinen juhla, jonka pääosassa on ruoka. Ruuan raaka-aineet saatiin Yhteisen pöydän ylläpitämästä Hävikkiterminalista. Ruuan valmisti ja tarjoili Laurea ammattikorkeakoulun opiskelijat Leppävaaran toimipisteestä Katriinan sairaalan keittiössä. Juhlassa ruuan teemana oli syksyinen sadonkorjuuruoka eli juurespata lisukkeineen. Ruoka tehtiin laktoositomana ja gluteenitomana. (Kokouspöytäkirja 7.2.2017.)

Seuraavaksi kuvataan tapahtumanjärjestämisen vastuuhenkilöt ja heidän työtehtävät. Projektin aluksi on tärkeää luoda projektioorganisaatio, joka johtaa ja valvoo suunnittelun edistymistä. Tämä organisaatio Hävikinkorjuujuhlalle selkiytyi Verkostokokouksessa helmikuussa. Hävikinkorjuujuhla -tapahtuman suunnittelun koollekutsujana ja toimeksiantajana toimii Katrinebergin kartanon yhteyskoordinaattori.

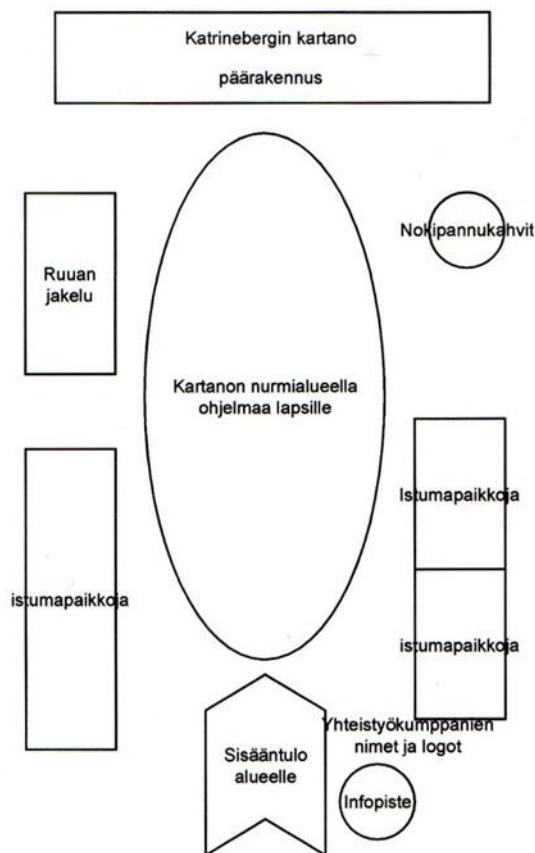

Kuvio 8 Projektioorganisaatio Hävikinkorjuujuhlalla.

Projektia johti Katrinebergin kartanon yhteyskoordinaattori. Hänen kanssaan yhteistyössä toimivat Yhteisen pöydän palveluesimies ja hävikkiterminaalin koordinaattori, Laurea-ammattikorkeakoulun lehtoreita Tikkurilan ja Leppävaaran toimipisteistä, BarLaurean ravintolapäällikkö ja keittiömestari, opiskelijoita Laurea Leppävaaran toimipisteestä, Seutulan alueen eri yhdistysten vapaaehtoisia ja Katriinan sairaalan palvelupäällikkö. Tämä projektin päätösvalta oli Katrinebergin kartanon koordinaattorilla. (Kokouspöytäkirja 2.3.2017.)

Tapahtuman suunnitteluun oli muodostettu kolme ryhmää: järjestely-, ruoka- ja koriste- lu/askarteluryhmä. Kaikki ryhmät kokoontuivat verkostokokouksissa säännöllisesti ja tekivät ryhmätyönä omaa tehtäväänsä eteenpäin. Kokousten lopuksi valmiit tuotokset purettiin koko verkostolle, jotta jokainen projektiin osallistuva tietää mitä on suunniteltu. Projekti oli ositettu niin, että jokainen projektin ryhmä toimii itsenäisesti, mutta kuitenkin hyväksyttävät suunnitelmat koordinaattorilla. (Kokous-pöytäkirja 7.2.2017.) Näin menenteltäessä kokonaisprojekti on ositettu pienempiin osiin, joita on helpompi hallita ja koota niiden tuloksista kokonaisuus.

Järjestelytoimikunta vastasi rakenteiden hankkimisesta ja pystytyksestä. Hävikinkorjuujuhlassa se tarkoittaa telttojen vuokraamista ja niiden pystytystä sekä pöytien ja penkkien laittoa telttoihin. Vasta, kun telttojen saaminen varmistuu pystytään tarkalleen määräämään tapahtumapäivä. Teltat varmistuivat maaliskuussa ja ne lainattiin Lions Clubilta ja Vantaan kaupungin liikuntatoimelta. Teltat ovat kevyet ja nopeat pystyttää ja juuri siitä syystä ne valittiin. Järjestelytoimikunnassa päätettiin heti alussa aikataulu telttojen pystyttämiseksi. Tapahtuman rakentamisen aikataulu varmistettiin niin, että teltat pystytetään 12.9. (Verkostokokouspöytäkirja 28.2.2017.) Etukäteen oli suunniteltu mihin rakenteet pystytetään, sitä parhaiten kuvaa kuvio 9.

Kuvio 9 Suunnitelma telttojen sijoittamisesta Katrinebergin kartanon pihamaalle.

Suunnitelmassa teltat on sijoitettu kartanon pihamaalle siten, että ne eivät peitä itse päärakennuksen fasadia. Telttojen pystytys tapahtui 12.9. ja 13.9. koottiin pöydät ja penkit paikoilleen. Somistusryhmä somisti teltat 14.9. aamupäivällä ennen tapahtumaa. Päärakennuksen oikealle puolelle jätettiin tarvittava alue nokipannukahvien keittoon. Nokipannukahvien keitosta huolehtii vapaaehtoinen. Kokoamisvaiheessa tarkistettiin että liikkuminen alueella oli sujuvaa ja turvallista. Kartanon pihamaalle tultaessa ensimmäisenä oli infopiste, josta sai tietoa ohjelmasta sekä tervetulojuoman. Infopisteessä tulijoita vastaanottamassa oli sosionomiopiskelijoita. Infopisteellä toimivien tulee tietää missä mitäkin alueella on sekä päivän ohjelma. Opiskelijat täytyy perehdyttää tehtävään hyvin, sillä odotuksella, että heiltä voidaan kysyä lähes mitä tahansa.

Kokeille oli varattu yksi teltta 3X4m ruuan tarjoamiseen ja jakeluun. Teltassa on huomioitu oma-valvonnan määräykset ja se sijaitsee päärakennuksen vasemmalla sivulla. Molemmiin puoli pihaa koottiin loput teltat, toiselle puolella 8X4m teltta ja toiselle puolelle peräkkäin

kaksi 4X4m telttaa. Lisäksi hyödynnettiin aurinkovarjot, jotka ovat kartanon omia. (Verkostokokouspöytäkirja 28.2.2017.)

Ruokatiimin vastuulla oli ruuanvalmistus ja siihen liittyvät toiminnot. Ruokatiimiä johti opiskelija Laureasta ja hän hyväksytti päätökset Yhteyskoordinaattorilla. Ruokatiimi selvitti missä ruoka voidaan valmistaa, miten se voidaan tarjoilla ja millaisia laitteita tarvitaan. Ruokatiimin tehtävä oli tehdä omavalvonnan suunnitelma ja huolehtia tarvittavat ilmoitukset Vantaan kaupungille. Ruokatiimi kontaktoi huippukokkia, joka saapuu paikalle tapahtuman keulakuvaksi. Tapahtumapaikalla tiimi valmisti ruuan, tarjoili sen ja toimi omavalvonnansuunnitelman mukaisesti. Valmistuspaikaksi varmistui Katriinan sairaalan keittiön dieettikeittiöosa ja tarvittavat laitteet lainataan samasta paikasta. (Tutustumiskäynti Katriinan sairaalan keittiö 17.3.2017.) Juomaksi suunniteltiin paikanpäällä tehty mehu ja vesi. (Verkostokokouspöytäkirja 28.2.2017.)

Somistustiimi huolehti teltassa olevien pöytien somistamisesta ja alueen yleisilmeestä. He ryhtyivät somistamaan aluetta, kun muut rakenteet olivat valmiina. Somistamisen ajankohdaksi oli suunniteltu 14.9 aamua, juuri ennen tapahtumaa. Somistustiimi huolehti että kaikki somisteet ovat valmiita hyvissä ajoin ja huolehtivat ne paikoilleen. Somisteeksi oli valmistettu mosaiikkitoita, mm. ruukkuja mosaiikkikoristein ja telttojen seinustalle lakanoita, joihin oli maalattu suomalaisia metsän eläimiä. (Verkostokokouspöytäkirja 28.2.2017.)

Tapahtuman tavoitteena oli tuoda tutuksi Katrinebergin kartanon sekä Yhteisen pöydän toimintaa. Kutsumalla alueen asukkaita yhteiseen juhlaan, asukkaat tutustuvat samalla asukastilaan ja sen käyttöön asukkaiden olohuoneena Vantaalla. Hävikkiruokajuhlassa tärkeä sanoma oli yhteisöllisyys ja ekologisuus. Yhteinen pöytä toiminnallaan tukee kuntalaisten hyvinvointia ja pyrkii auttamaan vähävaraisia asukkaita ruoka-avun kautta. Kokemuksena tavoiteltiin lämminhenkistä ja viihdyttävää tapahtumaa. (Verkostokokouspöytäkirja 28.2.2017.)

Prosessissa mukana olivat kaikki yhteistyökumppanit ja näiden osien kokoaminen tapahtuu verkostopalaverissa. Prosessin johtajana toimii yhteyskoordinaattori ja prosessi etenee vaiheittain suurista kokonaisuuksista yksityiskohtiin. Opinnäytetyön tekijä loi Blueprint-mallin yhteyskoordinaattorin työnjohtamisen tueksi.

4.2 Tapahtuman toteuttaminen ja jälkivaihe

Toteutusvaiheessa juhlapaikka rakennetaan, laitetaan tarjoilut paikoilleen ja opastetaan juhlan toimijat päivän kulusta. Telttojen rakentaminen tapahtui 12.9, jotta mahdolliset ongelmat pystytyksessä ehditään ratkaista ennen varsinaista juhlapäivää. Keskiviikkona 13.9 rakennet-

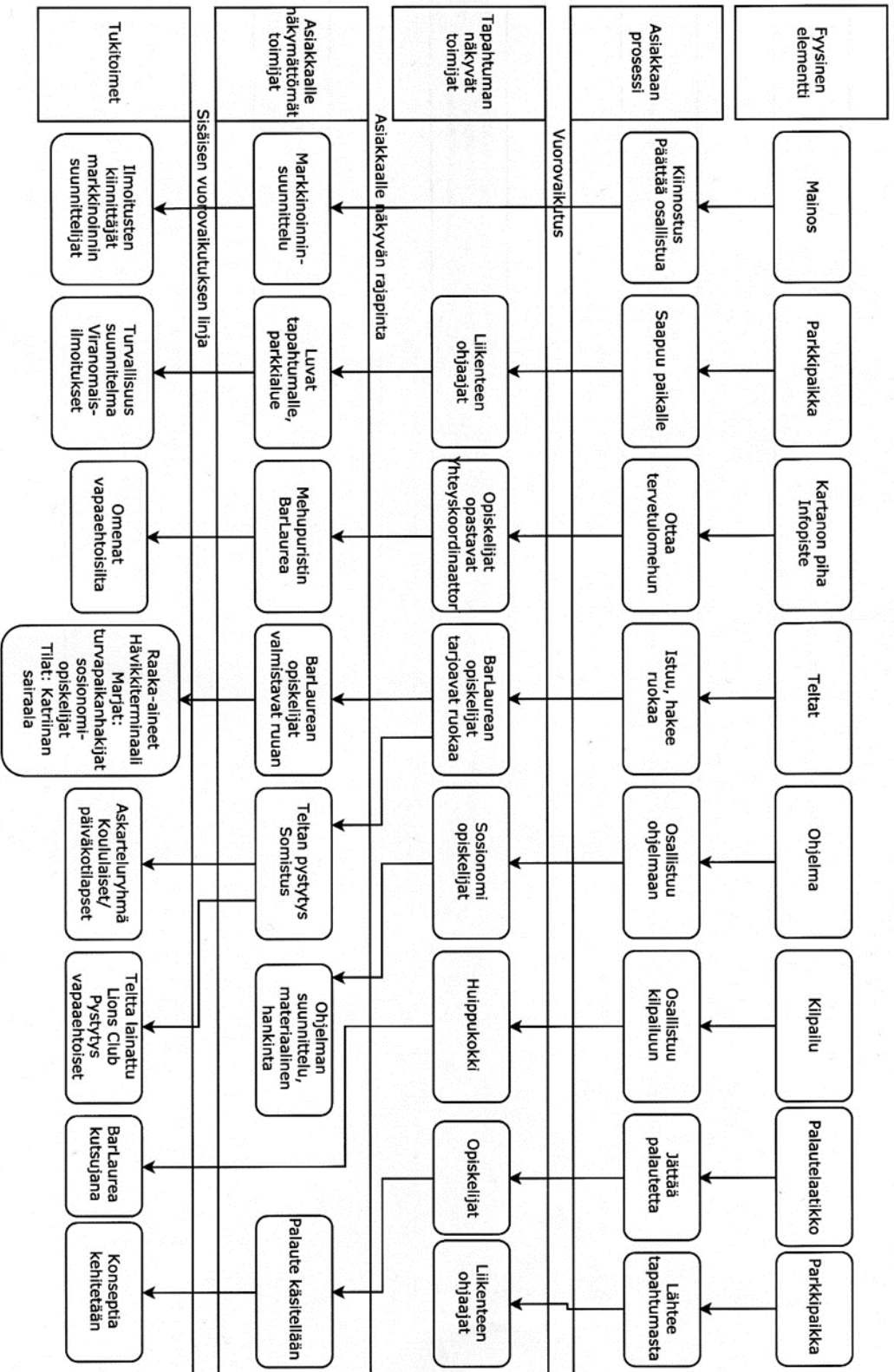
tiin kaikki mahdollinen paikoilleen, joka sään ja ajankäytön kannalta oli järkevää. Samalla pidettiin kenraaliharjoitus eli katselmuskävely juhla-alueella. Kenraaliharjoituksessa käydään läpi päivänkulku, kerrataan toimijoiden vastuualueet, testataan tekniikka ja mahdolliset äänentoistolaitteet (Shone & Parry 2004, 186). Kenraaliharjoituksessa tarkastetaan kokonaisuudessa, että kaikki palvelupolun kriittiset pisteet on huolella suunniteltu ja kaikki tapahtumantekijät ovat tietoisia mitä tapahtuu ja miten. (Vallo & Häyrinen 2016, 200.) Mukana tässä kenraaliharjoituksessa olisi hyvä olla kaikista tiimeistä ainakin yksi yhdyshenkilö. Toteutusvaiheeseen kuuluu myös juhlan koko kulku sekä ohjelma ja lopuksi paikan rakenteiden purku sekä siivous. Tässä tapahtumassa operatiivisesta osuudesta vastasi Laurea ammattikorkeakoulun opiskelijaryhmä sekä toimeksiantajan muut yhteistyökumppanit.

Blueprintin avulla kuvattiin tapahtuman toteutuspäivän kulku. Blueprint on kuin yhdistelmä palvelupolkua ja siihen nivoutuvien tapahtumanjärjestäjien toimia. Blueprint menetelmä on tapa kuvata palvelua, se mahdollistaa palvelunäkökulman tarkentamista ja näyttää asiakkaan sekä palveluntarjoajan väliset kontaktipisteet. (Schneider & Stickdorn 2010, 204-207.) Samalla se kuvaa myös kulissien takaiset toiminnot ja kulissien takaisten prosessin erivaiheet. Blueprint malliin kuvataan yhteistyökumppaneiden vastuualueet ja näin kaikille osallistujille on selvää miten yhteistyötiimi toimii. (Stickdorn & Shcneider 2010, 205.) Mallissa kuvataan palvelu kronologisesti pala palalta asiakkaan näkökulmasta (Tuulaniemi 2013, 212.) Blueprint malli on kuin tiekartta palvelun tuottajille, tässä työssä tapahtuman järjestäjille ja yhteistyökumppaneille.

Blueprint malliin sijoitetaan kaikki palveluun, tässä tapauksessa tapahtumaan liittyvät tekijät, toimijat ja kontaktipisteet. Malli antaa kokonaiskuvan tapahtuman kulusta. Asiakkaan prosessi on päälinja, samalla myös ajallisesta näkökulmasta aikajana, johon kontaktipisteissä kuvataan toimijoiden näkyvät tekijät ja kulisseissa tapahtuvat toimet. Kuitenkin kuvaus tehdään tarkoituksenmukaisella tarkkuudella. Liian yksityiskohtaisessa kuvauksessa on vaarana että palvelun ydin asiat häviävät ja kehittämiskohtia on vaikea havaita. (Tuulaniemi 2013, 213.)

Blueprint koostuu eri kerroksista, joissa toiminnot kuvataan. Ojasalo & ym. (2014, 179) kuvaa blueprinting eli prosessianalyysia kaaviona, jossa selvitetään niin asiakkaan kuin toimijoiden roole-ja. Ylin kerros on asiakkaalle näkyvät palvelun fyysiset osat. Seuraavana kerroksena ovat asiakkaan prosessit, kuten tilaisuudesta tiedon saaminen ja saapuminen paikalle. Seuraava kerros on asiakkaalle näkyvät kontaktihenkilöiden toimet. Näiden kahden edellisen kerroksen välissä on vuorovaikutuksen rajapinta. Näkyvyyden rajapinnan alla ovat asiakkaalle näkymättömät kontaktihenkilöiden toimet sekä tukiprosessit. (Tuulaniemi 2013, 213-214.)

Blueprint Hävikinkorjuujuhla Katrinebergin kartanolla 14.9.2017.

Kuvio 10 Blueprint Hävikinkorjuujuhla Katrinebergin kartano.

Asiakkaan näkökulmasta merkittäviä kontaktipisteitä ovat havaita tapahtuman mainonta, saapua paikalle tapahtumaan, ottaa infopisteeltä tervetulojuoma, astua teltaan ottamaan istumapaikka ja hakemaan ruokaa, osallistua ohjelmaan ja kilpailuun sekä antaa palautetta tapahtumasta ja lopuksi poistua tapahtumasta.

Tarvittavat luvat hankittiin kunnan terveystieteiden osastolta, omavalvonnan suunnitelma täytettiin sähköisesti ja puhelinkeskustelussa saatiin hyväksyntä. Tämän luvan hankki Laurean opiskelija, joka hoiti tapahtuman ruuanvalmistuksen käytännön järjestelyistä. Katrinebergin kartanon yhteyskoordinaattori teki ilmoituksen poliisille yleisötapahtumasta kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. (Kiilunen 28.08.2017. Henkilökohtainen tiedonanto.)

Tapahtuman mainonnasta vastaa tilaaja ja siihen ei syvennytä tässä opinnäytteessä. Kuitenkin voidaan mainita että mainonnan tavoitteena on tavoittaa kohderyhmään kuuluvat. Tähän tapahtumaan kohderyhmäksi valittiin alueen asukkaat, erityisesti lapsiperheet ja sairaalan potilaat. Mainonta toteutetaan Kartanon facebook-sivuilla, paperisilla ilmoituksilla lähialueella, paikallisiin lehtiin ”mitä tapahtuu” -osastoille. (Kokouspöytäkirja 2.3.2017.)

Paikoitusalueeksi oli sovittu läheisen Seutulan koulun parkkialue, johon mahtuu noin 15 autoa ja Seutulan VPK:n parkkialue, johon mahtii 50 autoa. Näiltä alueilta ohjattiin tulijoita kävelemään tapahtumapaikalle turvallisesti liikennesääntöjä noudattaen. Lisäksi tulijoita kannustettiin käyttämään julkisia kulkuvälineitä ja kimppakyytejä. (Kiilunen 16.5.2017. Henkilökohtainen tiedonanto.)

Ohjelmaksi tapahtumassa oli kasvomaalauksia lapsille, keppihevosten esterata sekä hiusten letitystä. Ohjelman järjestivät sosionomiopiskelijat, se oli maksutonta ja kaikki olivat tervetulleita osallistumaan. Kilpailuksi tapahtumaan ideoitiin: ”arvaa herkkujen määrä”. Eli lasipurkissa oli tietty määrä keksejä ja lähimmäksi oikeaa lukumäärää vastannut voitti palkinnon. Palkinto luovutettiin Katrinebergin kartanolla myöhemmin. Opiskelijat huolehtivat arvontapisteestä tapahtumapäivänä. (Verkostokokouspöytäkirja 28.2.2017.)

Tapahtuma päättyi ja sen jälkeen tulee jälkivaihe. Kauhanen & yms. (2002, 127) korostaa, että jälkivaiheessa kiitetään kaikkia tavalla tai toisella tapahtuman suunnitteluun ja järjestämiseen osallistuneita. Kauhanen & ym. (2002, 127) ehdottaa, että vapaaehtoisia palkitaan alennuksin, oheistuottein, luontaiseduilla, ajanvietteeseen liittyvillä palkinnoilla tai heidän edustamansa seura/yhdistys saa taloudellista hyötyä. Tässä tapahtumassa järjestäjät saivat aterian päivän aikana eli luotaisedun. Myös kaikissa suunnittelukokouksissa on ollut tarjontaa osallistujille. Tapahtuman jälkeen kiitetään myös kaikkia sidosryhmiä, vapaaehtoisia ja sponsoreita. (Verkostokokouspöytäkirja 28.2.2017.)

Palautteita kerättiin kävijöiltä ja tapahtuman toimijoilta. Nämä palautteet käytiin läpi ja kirjataan muistiin kehittämismielessä. Palautteiden avulla voidaan kehittää myös konseptinsisältöä ja arvioida sen toimivuutta. (Verkostokokouspöytäkirja 28.2.2017.)

Tapahtumaa tulee myös arvioida. Arvionti on keskeistä kehittämisen kannalta. Pääsääntöisesti kannattaa arvioida aikataulujen toimivuutta, tapahtuman laatua ja taloutta. (Kauhanen & yms. 2002, 125.) Tässä tapahtumassa olisi hyvä tarkastella aikaresurssien käyttöä ja arvioida tapahtuman näkyvyyttä ja saavutettavuutta. Kävijöiltä kerätty palaute tulisi käydä läpi ja koota kehittämissideat ja toisaalta onnistumiset. (Verkostokokouspöytäkirja 28.2.2017.) Palautteet käytiin läpi tapahtuman jälkeen erillisessä kokouksessa. Samassa kokouksessa arvioitiin myös yhteistyön toimimista tilaajan ja Laurea ammattikorkeakoulun välillä. (Kokouspöytäkirja 28.09.2017.)

5 Johtopäätökset

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli luoda ruokatapahtumakonsepti tilaajalle sekä olla järjestämässä ensimmäistä ruokatapahtumaa Katrinebergin kartanolla. Opinnäytetyön tuloksen valmistumiselle oli myös asetettu aikatavoite, koska sitä käytettäisiin Hävikinkorjuujuhlan toteutuksessa. Tapahtuma järjestettiin 14.9.2017 Katrinebergissä. Tapahtumaan osallistui noin 600 kävijää ja palautekokouksessa tapahtumaa kuvattiin joskin suuritöiseksi, mutta onnistuneeksi tapahtumaksi.

Opinnäytetyön tuloksena luotu konseptimalli löytyy liitteenä työn lopusta. Sen osat ovat: aikajanalla tapahtuman järjestämisen muistilista, organisaatiokaavio, Blueprint-malli ja pohjapiirros tapahtumanpaikan fyysisistä rakenteista. Konseptimalli oli hyödyllinen tilaajalle tapahtumanjärjestämisessä ja tulevaisuudessa samaa mallia voidaan käyttää ruokatapahtumien järjestämisessä Katrinebergin kartanolla.

Opinnäytetyön kirjoittaja oli aktiivisesti mukana hankeessa ja tässä tapauksessa tapahtuman järjestämisessä. Suunnittelukokouksia pidettiin useita. Lisäksi tarvittavia tietoja opinnäytetyöntekijä pyysi sähköpostitse yhteyskoordinaattorilta. Tietojen pohjalta rakennettiin Blueprint-malli. Järjestäjän muistilistalla kuvattiin aikajärjestyksessä tapahtuman suunnittelun keskeiset muistettavat ja hoidettavat asiat. Muistilistaa käytettäessä voidaan aina palata myös prosessin aikana tarkistamaan onko kaikkiin osa-alueisiin saatu vastaukset ja näin varmistaa että suunnittelu etenee aikataulussa.

Tilaajan mukaan suurin hyöty oli Blueprintmalli. Siinä on kuvattu tapahtumaprosessi asiakkaan näkökulmasta. Blueprint antoi kokonaiskuvan tilaajalle tapahtumankulusta. Blueprint mallissa

on kuvattu niin näkyvät toimijat kuin kulisseissa olevat toimivat, näin kaikkien tapahtuman-toimijoiden tekemiset nivoutuivat yhteen ja kokonaisuutta oli helpompi hallita. Mallin avulla palveluita voidaan kehittää ja muuttaa tarpeen mukaan, kuitenkin niin että päärakenne säilyy. Mallin avulla voidaan kenraaliharjoituksessa tarkistaa, että kaikki tarvittava on paikoillaan ja suunniteltuna.

Lähteet

Painetut lähteet

- Allen, J. 2009. Event Planning. Second edition. Ontario: John Wiley & Sons Canada Ltd.
- Catani, J. 2017. Onnistunut yritystapahtuma. Järjestäjän käsikirja. Helsinki: Alma Talent Pro.
- Grönroos, Christian 2015. Palvelujen johtaminen ja markkinointi. Helsinki: Talentum.
- Heikkinen Hannu, Rovio Esa ja Syrjälä Leena (toim.) 2008. Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät Helsinki: Kansanvalistusseura.
- Hirsjärvi, P., Remes, P. & Sajavaara, P. 2005. Tutki ja kirjoita. Jyväskylä: Gummerus.
- Kauhanen, J., Juurakko, A. & Kauhanen V. 2002. Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus. Porvoo: WSOY.
- Lampinen, J. & Välikylä, T. 2011. Ekologisen ja turvallisen yleisötilaisuuden järjestäminen. Pori: Suomen ympäristökeskus.
- Miettinen, S. 2011. Palvelumuotoilu : uusia menetelmiä käyttäjätiedon hankintaan ja hyödyntämiseen. 2. painos. Helsinki: Teknologiateollisuus Teknova.
- Robinson, P., Wale, D. & Dickson, G. 2010. Events management. Cambridge: Wallingford, Oxfordshire.
- Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2014. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaa liiketoimintaan. 3. uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro oy.
- Quinn, B. 2013. Key concepts in Event Management. Sage.
- Sammallahti, T. 2009. Konseptisuunnittelun supersankari. Helsinki: Books on Demand.
- Schneider, M. & Stickdorn J. 2010. This is service design thinking: basis-tols-cases. Amsterdam. BIS Publishers.
- Starke Linda (toim.) 2011. Maailman tila 2011. Kuinka maailma ruokitaan. Raportti kehityksestä kohti kestävästä yhteiskuntaa. Helsinki: Gaudeamus.
- Silvers, Julia Rutherford 2012. Professional event coordination. Hoboken, N.J. : John Wiley & Sons.
- Tonder, M. 2013. Ideasta kaupalliseksi palveluksi: Matkailupalvelujen tuotteistaminen. Helsinki: Restamark.
- Tuulaniemi, J. 2011. Palvelumuotoilu. Helsinki: Talentum.
- Vallo, H. & Häyrynen, E. 2016. Tapahtuma on tilaisuus. Helsinki: Tietosanoma.

Sähköiset lähteet

- Konserni ja asukaspalveluiden toimiala. Viitattu 3.3.2017. http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/organisaatio/konserni-ja_asukaspalveluiden_toimiala.
- Korhonen, H., Korkalainen, K., Pienimäki, T. & Rintala S. 2015. Tapahtumajärjestäjän opas. Laurea-ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-799-426-2>
- Sairaalapalvelut 2017. Viitattu 10.5.2017. http://www.vantaa.fi/terveys-ja_sosiaalipalvelut/terveyspalvelut/sairaalapalvelut/osastot_ja_yksikot
- Vantaan kaupungin talousarvio 2017. Viitattu 3.3.2017 http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/128691_Talousarvio_2017_taloussuunnitelma_2017-2020.pdf.
- Yhteinen pöytä. Viitattu 15.3.2017. <http://www.yhteinenpoyta.fi/ruoka-avun-kuljetukset/>

Artikkelit

- Huttunen, M. 2017. Ruokahävikkiä vastaan lainsäädännöllä. Elintarvike ja Terveys. 1/2017, 6-8.

- Kuisma, H., Tuomi, L. ja Lehtineva, E. 2017. Yhteinen pöytä -leipää ja osallisuutta. Elintarvike ja Terveys. 1/2017, 30-31
- Säilä, A. 2017. Pakkaus ei ole välttämätön paha vaan välttämätön hyvä - myös ruokahävikin vähentämisessä!. Elintarvike ja Terveys. 1/2017. 38-41.
- Vainikainen, A. 2017. Elintarviketeollisuudessa pitkät perinteet hävikin vähentämiseksi. Elintarvike ja Terveys. 1/2017, 32-36.

Painamattomat lähteet:

- Kiilunen, S. 2017. Kartanon esittely 11.1.2017. Katrinebergin kartano. Vantaa.
- Kiilunen, S. 2017. Parkkipaikat. 16.5.2017. s-posti elina.el.boraie@student.laurea.fi. 16.5.2017. Tulostettu 16.5.2017.
- Kiilunen, S. Teltojen valinta. S-posti elina.el.boraie@student.laurea.fi. 7.3.2017. Tulostettu 7.3.2017.

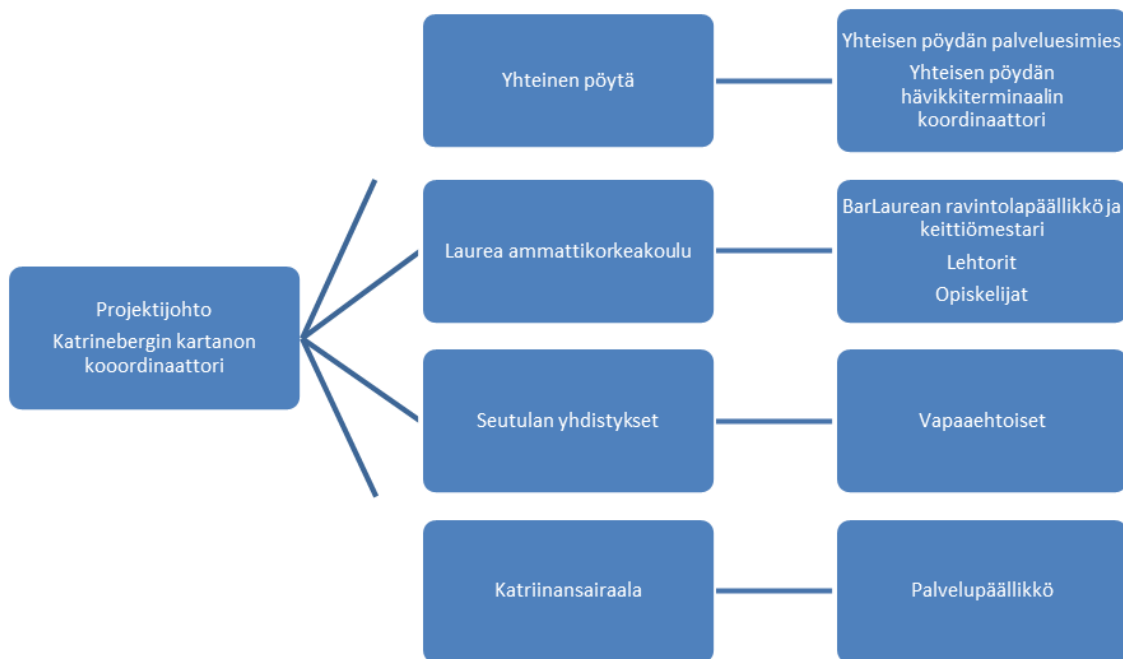
Kuviot

Kuvio 1 Katrinebergin kartano. (Vantaan kaupungin nettisivut. 12.1.2017.)	7
Kuvio 2 Vantaan kaupungin konserni- ja asukaspalveluiden toimialan organisaatiokuvaus. (Vantaan kaupungin talousarvio 2017.)	8
Kuvio 3 Jätehierargia-malli. (Huttunen 2017,7)	11
Kuvio 4 Suunnittelu projektina. (Mukailtu Shone & Parryn mallista 2004, 83.)	13
Kuvio 5 Onnistuneen tapahtuman osa-alueet. (Mukailtu Vallo & Häyrynen mallista 2005, 128.)	14
Kuvio 6 Konsepti ja tapahtumajärjestämisen sekä tapahtuman suhde toisiinsa.	17
Kuvio 7 Tapahtuman suunnittelu-, toteutus- ja kehittämiskokoukset aikajanalla.	18
Kuvio 8 Projektioorganisaatio Hävikinkorjuujuhlassa.	19
Kuvio 9 Suunnitelma telttojen sijoittamisesta Katrinebergin kartanon pihamaalle.	21
Kuvio 10 Blueprint Hävikinkorjuujuhla Katrinebergin kartano.	24

Liitteet

Liite 1 : Konseptimalli: Hävikinkorjuujuhla

1) Organisaatiokaavio

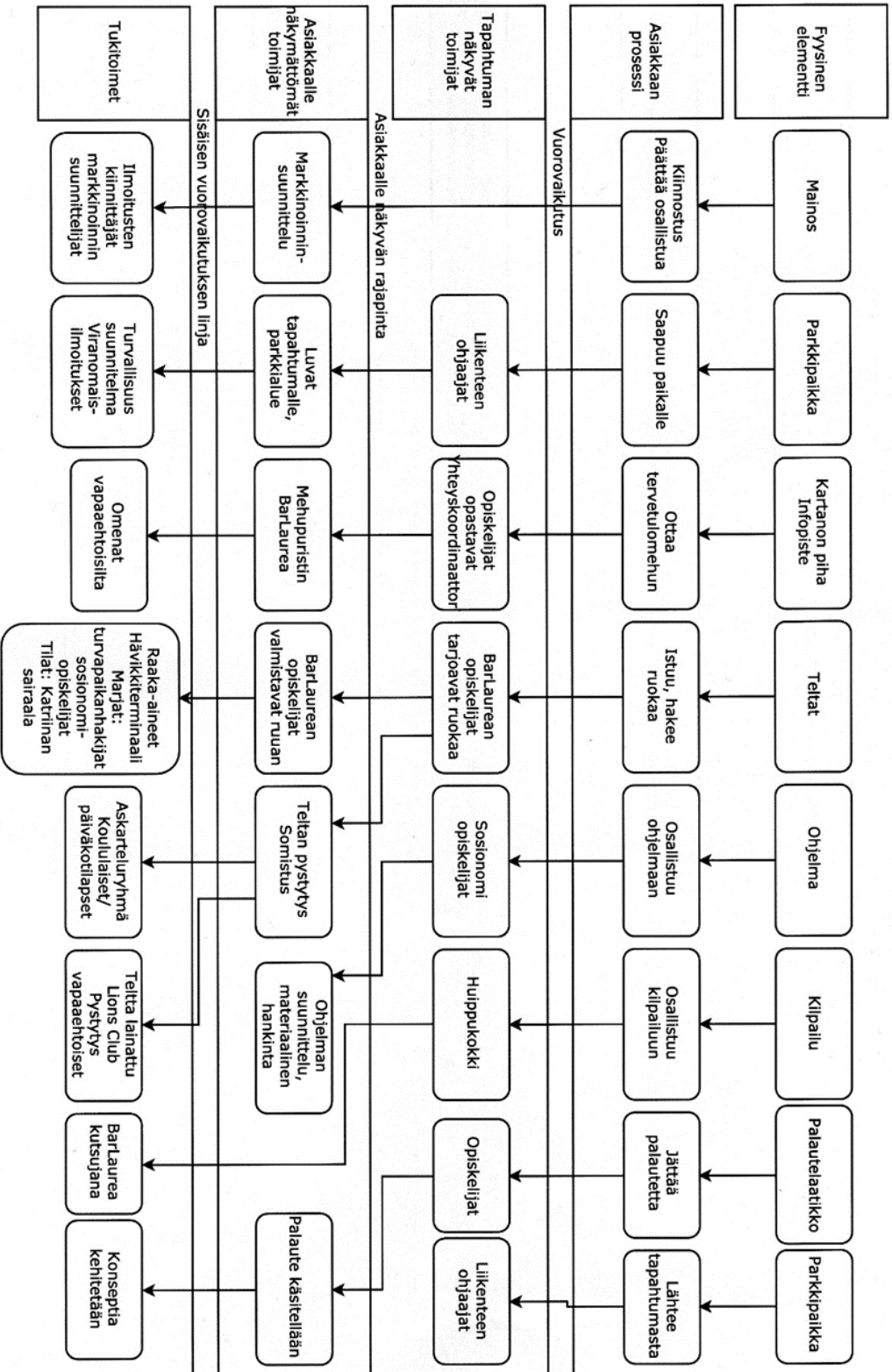

2) Aikajanalla kuvattuna huomioitavat asiat:

Konseptimalli Katrinebergin kartanon ruokatapahtumiin									
Aikajana									
6kk ennen	5kk ennen	4kk ennen	3kk ennen	2kk ennen	1kk-2vkoa ennen	1-2pv ennen	alkaa	päättyy	jälkeen
Aloitus	Alkukartoitus	Ideointi	Selvitely	Päätöksenteko	Valmistelu	Toteutus	H-Hetki	Purku	Palautte
Hankkeeseen osallistujat	Tapahumapaikka Ajankohta Teema	millainen kokonaisuus	mitä on mahdollista? ohjelman sisältö	valitaan toimivat ideat > toteutus	raaka-aineet reseptit materiaalit somiustus	Rakentamisen somiustus tarvitavat henkilökunta	kattaus ruuan valmistus ja esillelaitto	siivous jätehuolto	palautteen keräys kävijät/ tekijät
Millaisella työpöydällä	Miten/tyyl? Kohderyhmän	suuruusluokka	vastuhenkiöt	kalenteriin aikataulu	kalenteriin	ajatus	laiteet/astiat	perheidytykset	paikalle
osallistuu	määritely	tapahutumansuunnitelun	eritehtäviin	>kenraaliharjoitus	ihmiset/teki-jät	palvelupolun	aikataulu	paikalla	poisvienti
budjetti	yhteistyökumppaneiden	ositaminen	luvat	mahdolliset	laiteet/ jätehuolto	tarkistaminen	aloituspuhe	teki-jöitä	kiitokset
yhteistyö-	sitouttaminen	mainonta	viranomais-	kalusteet/ rakenteet/ sähköt/vesi	mainokset/ some	kenraaliharj-	tapahutumansuunnitelma	tapahutumansuunnitelma	kehittämisen dokumentointi
kalenteriin	suunnitelma	asia tuntijat	ilmoitukset	sähkö/vesi	some	>käsi kirjoitus	toteutus	toteutus	dokumentointi

Koko prosessin aikana tarvittava määrä yhteisiä kokouksia ja viestintää toimijoiden välillä.

Blueprint Hävikinkorjuujuhla Katrinebergin kartanolla 14.9.2017.

3) Tapahtuman Blueprint:

4) Pihapiirin pohjapiirros, tapahtuman fyysisen rakentamisen malli:

